evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ
Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

Zájmena (Pronomen)

osobní

- ich, du, er, sie, es, wir, ihr, sie, Sie

1. pád	**ich**	**du**	**er**	**sie**	**es**	**wir**	**ihr**	**sie**	**Sie**
3. pád	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen	Ihnen
4. pád	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie	Sie

2. pád se již téměř neužívá.

zvratná

Název zvratné zájmeno není zcela přesné, jedná se o zájmeno si, se jako součást zvratného slovesa.

Jsou součástí zvratného slovesa (např.: sich freuen - těšit se). Ne vždy se užívá zvratné "se" stejně jako v češtině (např.: lernen - učit se). Ne všechna zvratná zájmena v češtině jsou zvratná v němčině a opačně. (sich ausruhen – odpočívat)

Sich překládáme jako se, si. V jednotlivých osobách se používá příslušný tvar (např.: Ich freue mich. - Těším se.)

Pro vyjádření vzájemnosti se používá vespolné zájmeno einander – ein, ander – jeden a druhý(např.: nebeneinander - vedle sebe, durcheinander - přes sebe). Tvoří se pomocí kombinace vespolného zájmena a příslušné předložky.

Vespolné zájmeno **einander** vyjadřuje vztah minimálně mezi dvěma osobami. Ve spojení s předložkou se píše dohromady. *Sie stehen nebeneinander.* / Stojí vedle sebe. *Wir besuchen einander oft.* / Navštěvujeme se navzájem. *Sie spielen miteinander.* / Hrají si spolu. *Sie reden durcheinander.*/ Mluví jeden přes druhého.

Většina pravých zvratných sloves (echte reflexive Verben) se pojí se 4. Pádem. Se pádem 3. obsahují bezpředložkový 4. pád.

4. pád **(v češtině většinou se) těšit se**		3. pád **(v češtině většinou si) koupit si**	
ich freue mich	wir freuen uns	**ich kaufe mir**	wir kaufen uns
du freust dich	ihr freut euch	**du kaufst dir**	ihr kauft euch
er freut sich	sie freuen sich	**er kauft sich**	sie kaufen sich

! Bringst du es mir? - Přineseš mi to? Personalpronomen
Bringst du mir das? - Přineseš mi to? Definitpronomen
Při užití zvratného zájmena v kombinaci s osobním nebo ukazovacím zájmenem je

odlišný slovosled.

Pozor si také dávejte na používání zvratných zájmen ve vedlejší větě.

přivlastňovací

- mein, sein, dein, ihr, sein, unser, euer, ihr, Ihr

Skloňování přivlastňovacích zájmen

	Singular						**Plural**	
	Mužský rod		Ženský rod		Střední rod			
Nom.	mein	-er	meine	-e	mein	-es	meine	-en
Gen.	meines	-en	meiner	-en	meines	-en	meiner	-en
Dat.	meinem	-en	meiner	-en	meinem	-en	meinen	-en
Akk.	meinen	-en	meine	-e	mein	-es	meine	-en

V jednotném čísle se skloňují jako přídavná jména po členu neurčitém (např.: ein Auto - mein Auto).

Přídavná jména stojící po přivlastňovacím zájmenu skloňujeme jako po členu neurčitém (např.: seine kleine Tochter).

ukazovací

- der, die, das, die (ten, ta, to, ti)
- dieser, diese, dieses, diese (tento, tato, toto, tito)
- jene, jener, jenes, jene (onen, ona, ono, oni)

Skloňování ukazovacích zájmen

	Mužský rod	**Ženský rod**	**Střední rod**	**Množné číslo**
1. pád	der	die	das	die
2. pád	dessen	deren	dessen	deren
3. pád	dem	der	dem	denen
4. pád	den	die	das	die

vztažná

- der, die, das, die -> stejná jako ukazovací (skloňování viz. tabulka u ukazovacích zájmen)

Vztažná zájmena

der, die, das, die (welcher, welche, welches, welche) / který, která, které, kteří

Skloňování vztažných zájmen

	jednotné číslo		množné číslo
1. p. der	die	das	die
2. p. dessen	deren	dessen	deren
3. p. dem	der	dem	denen
4. p. den	die	das	die

Např.: Der Schüler, der heute nicht in der Schule ist, muss morgen zum Arzt gehen, weil er krank ist.

Žák, který není dnes ve škole, musí zítra k lékaři, protože je nemocen.

Vztažná zájmena jsou ve funkci spojky, následující věta je věta vedlejší s obráceným pořádkem slov, tzn. sloveso stojí na konci věty, odlučitelná předpona se neodlučuje.

tázací

1. pád	**wer**	**was**
2. pád	wessen	wessen
3. pád	wem	was
4. pád	wen	was

Po wessen je podstatné jméno bez členu.

Was für ein (jaký) - ptáme se na vlastnost či jakost nějaké věci (např.: Mit was für einem Auto fährt dein Vater? - S jakým autem jezdí tvůj otec?)

Welcher (který) - ptáme se na konkrétní osoby, vlastnosti, nebo vybíráme z něčeho (Welches Kleid soll ich kaufen? - Které šaty si mám koupit?)

neurčitá a záporná

Neurčitá zájmena

jemand/někdo, **niemand**/nikdo, **jeder, -e, -es**/každý (množné číslo – **alle**), **kein**/žádný**, etwas**/něco, **nichts**/nic, **ein paar**/několik, **mancher, -e, -es** /mnohý, **mehrere**/ více, několik**, viele**/ mnozí, **wenige**/málokteří, málo, **einige**/někteří, několik, **beide**/oba, **ander-(andere)**/druhý, jiný, **irgendein** (množné číslo irgendwelche)/nějaký, jakýkoliv

Zájmeno ***jeder, mancher*** se skloňuje jako člen určitý, zájmena ***etwas,nichts, ein paar*** jsou nesklonná, zájmeno ***kein*** se skloňuje v jednotném čísle jako člen neurčitý, v množném čísle jako člen určitý. Stojí-li samostatně, skloňuje se jako člen určitý*: Wartet hier ein Kind? Nein, hier wartet keines.*

Zájmena ***viel- a wenig-*** jsou v jednotném čísle nesklonná, pokud stojí před podstatnými jmény, v množném čísle a stojí-li osamoceně přibírají koncovky členu určitého. Zájmena **einige, beide, viele, mehrere** se v množném čísle skloňují jako člen určitý. Wenige se spojuje se členem určitým a má koncovky přídavného jména.Ve spojení s irgend dále existují: irgendein (nějaký), irgendwelcher (některý), irgendwer (kdo, kdokoliv), irgendwas (co, cokoliv).

Skloňování zájmena jeder, jede, jedes

jednotné číslo			množné číslo
1. p. jeder	jede	jedes	alle
2. p. jedes	jeder	jedes	aller
3. p. jedem	jeder	jedem	allen
4. p. jeden	jede	jedes	alle

Skloňování zájmena jemand, niemand

1. p. jemand	**niemand**
2. p. jemand-(es)	niemand-(es)
3. p. jemand-(em)	niemand-(em)
4. p. jemand-(en)	niemand-(en)

- jemand (někdo, niemand (nikdo)

- jeder/ale (každý/všichni)

- man - člověk, vyjadřuje neurčitý podmět a vyskytuje se jen v 1. pádu, ve 3. pádu einem, ve 4. pádu einen, 2. pád se neužívá

- es - ono (jen 1. pád, za zájmenem das); etwas/nichts (něco/nic; jen 1. a 4. pád)

- kein - v jednotném čísle jako člen neurčitý, v množném čísle jako člen určitý

- irgend… - vyjadřuje neurčitost, irgendwo - někde, irgendwann - někdy, irgendwer – kdosi

irgend – ně

nirgend – ni

vždy kombinujeme s tázacími zájmeny.

Někdy – irgendwann x manchmal – nejedná se o synonyma –

Manchmal – ve významu občas, nahraditelné ab und zu – sem tam

Irgendwann – někdy,neurčitá doba v budoucnosti.

So ein, so eine, so ein (takový, taková, takové)

Zájmeno "so ein" se skloňuje jako člen neurčitý.

Např.: So ein Pech!
Taková smůla!

So eine schöne Lampe!
Taková pěkná lampa!

- lze také použít: solcher, solche, solches (takový, taková, takové)

Skloňování vlastních jmen

Vlastní jména přibírají ve 2. pádu koncovku "-s", a to jak pro mužský, tak i pro ženský rod. Jedná se o tzv. přivlastňovací pád.Pro 2. pád se často užívá spojení s předložkou "von".
U vlastních jmen, která končí na sykavku, se používá "von" vždycky.

Např.:

Das ist Monikas Bleistift. - To je Moničina tužka

Das ist der Bleistift von Monika. - To je tužka Moniky.

Das ist die Mütze von Thomas. - To je čepice Tomáše.

Neosobní zájmeno es stojí v pasivních větách jen na začátku věty, jedná se o tzv. korelát: *Es werden zwei Hotels gebaut.* Zájmeno es zastupující podmět lze vynechat, pokud nestojí na začátku věty*: Mir gefällt, dass .....* Zájmeno es může stát na začátku věty, pokud se vztahuje k podmětu, který je za slovesem. Je -li na začátku podmět nebo jiný větný člen, es se vypouští. (*Es kamen viele Leute zu ihm. x Zu ihm kamen viele Leute.)* Zájmeno es se někdy odkazuje na infinitivní vazbu závislou na slovese: es aufgeben (vzdát se) es übernehmen (převzít), es unterlassen (opomenout), es vertragen (snášet), es aushalten (vydržet): *Wir gaben es auf, dorthin zu fahren.*

Cvičení

1. Doplňte zvratné zájmeno se, si. / Ergänzen Sie das Reflexivpronomen sich.

1. Später kann man …….. für eine Wettbewerbsdisziplin entscheiden.
2. Frisiert ihr …… manchmal verrückt?
3. Wir treffen ….. abends am Flughafen Hamburg-Fuhlsbüttel.
4. Die jungen Türken sammeln …….
5. Ich kaufe ……. Anziehsachen in den Boutiquen.
6. Am Ergebnis ändert ……. wenig.
7. Ich fühlte …… ständig beobachtet.
8. Die meisten Eltern können …… hier keine Nachhilfe leisten.
9. Ich habe …….. sehr gefreut, als ich die Nachricht vom Hauptpreis bekam.
10. Wirst du …….. um die Freizeit kümmern?
11. Davon habe ich …….. inspirieren lassen.
12. Nur wer die Fahrprüfung besteht, darf …… ans Steuer setzen.
13. Wir können …….. nicht hinsetzen und eine Matheaufgabe lösen.
14. Wie lange beschäftigt ihr ……. mit diesen Problemen?
15. Wenn du Lust auf Tennis oder Squash hast, dann melde ……. doch!
16. Wir interessieren …….. für moderne Musik und Sport.
17. Ich wünsche ……. eine Frau und zwei Kinder.
18. Also da fällt …… keine anständige Person ein.
19. Neben wen hast du …… gesetzt?
20. Erinnerst du …….. an diesen Tag?

2. Doplňte vztažné zájmeno. / Ergänzen Sie das Relativpronomen.

1. Du gehörst zu wenigen Leuten, von …….. man keine Angst haben muss.
2. Sie gingen langsam den Weg hinunter, ……. aus dem Park führte.
3. Er sah das schwarzweiße Bild an, in ……. gerade sein Sohn auf einem Baumstamm balancierte.
4. Das Kind zeigte auf ein Foto, ……. die kleine Stadt darstellte.
5. Sie warfen Papiere in einen Abfallsack, neben ….. schon ein paar volle Säcke lehnten.
6. Maria kam mit einem silbernen Tablett, auf ……. hellblaues Geschirr stand.
7. Es gibt niemanden, über …… ich nachdenken könnte.
8. Sie fuhren an einer Rolltreppe, an ……. Ende er stolperte.
9. Der Schauspieler kam zur Frau, …. am Fenster stand.
10. Das war ein Mann, ….. ich nicht kannte.

3. Doplňte vespolné zájmeno. / Ergänzen Sie das Reziprokpronomen.
einander, auseinander, miteinander, ineinander, umeinander, aufeinander, nebeneinander

1. Sie schauten lange …… an.
2. Sie gaben ……. die Hand.
3. Die Frau schleppte die Koffer in den Wohnraum und stellte sie …….
4. Zwei Männer, deren Autos zusammengestoßen waren, liefen ……. zu.
5. Sie öffnete die Waschmaschine und zerrte ……. verwickelte Bündel feuchter Leintücher heraus.
6. Ich nahm eine Papierrolle und rollte sie ……..
7. Sie flüsterten ……..ins Ohr.
8. Dort standen sie …….. wieder gegenüber.
9. Wir gingen …….. her bis zur Telefonzelle.
10. Zwei Frauen hatten die Arme …….. gelegt.

Řešení

1. Doplňte zvratné zájmeno se, si. / Ergänzen Sie das Reflexivpronomen sich.

1. Später kann man sich für eine Wettbewerbsdisziplin entscheiden.
2. Frisiert ihr euch manchmal verrückt?
3. Wir treffen uns abends am Flughafen Hamburg-Fuhlsbüttel.
4. Die jungen Türken sammeln sich.
5. Ich kaufe mir Anziehsachen in den Boutiquen.
6. Am Ergebnis ändert sich wenig.
7. Ich fühlte mich ständig beobachtet.
8. Die meisten Eltern können sich hier keine Nachhilfe leisten.
9. Ich habe mich sehr gefreut, als ich die Nachricht vom Hauptpreis bekam.
10. Wirst du dich um die Freizeit kümmern?
11. Davon habe ich mich inspirieren lassen.
12. Nur wer die Fahrprüfung besteht, darf sich ans Steuer setzen.
13. Wir können uns nicht hinsetzen und eine Matheaufgabe lösen.
14. Wie lange beschäftigt ihr euch mit diesen Problemen?
15. Wenn du Lust auf Tennis oder Squash hast, dann melde dich doch!
16. Wir interessieren uns für moderne Musik und Sport.

17. Ich wünsche mir eine Frau und zwei Kinder.
18. Also, da fällt mir keine anständige Person ein.
19. Neben wen hast du dich gesetzt?
20. Erinnerst du dich an diesen Tag?

2. Doplňte vztažné zájmeno. / Ergänzen Sie das Relativpronomen.

1. Du gehörst zu wenigen Leuten, von denen man keine Angst haben muss.
2. Sie gingen langsam den Weg hinunter, der aus dem Park führte.
3. Er sah das schwarzweiße Bild an, in dem gerade sein Sohn auf einem Baumstamm balancierte.
4. Das Kind zeigte auf ein Foto, das die kleine Stadt darstellte.
5. Sie warfen Papiere in einen Abfallsack, neben dem schon ein paar volle Säcke lehnten.
6. Maria kam mit einem silbernen Tablett, auf dem hellblaues Geschirr stand.
7. Es gibt niemanden, über den ich nachdenken könnte.
8. Sie fuhren an einer Rolltreppe, an deren Ende er stolperte.
9. Der Schauspieler kam zur Frau, die am Fenster stand.
10. Das war ein Mann, dessen Namen ich nicht kannte.

3. Doplňte vespolné zájmeno. / Ergänzen Sie das Reziprokpronomen.

1. Sie schauten einander lange an.
2. Sie gaben einander die Hand.
3. Die Frau schleppte die Koffer in den Wohnraum und stellte sie miteinander.
4. Zwei Männer, deren Autos zusammengestoßen waren, liefen aufeinander zu.
5. Sie öffnete die Waschmaschine und zerrte ineinander verwickelte Bündel feuchter Leintücher heraus.
6. Ich nahm eine Papierrolle und rollte sie auseinander.
7. Sie flüsterten einander ins Ohr.
8. Dort standen sie einander wieder gegenüber.
9. Wir gingen nebeneinander her bis zur Telefonzelle.
10. Zwei Frauen hatten die Arme umeinander gelegt.